

Ideeënkaart minder-digitaal vaardigen

Echt niet vandaag.nl

2-4-2025 Editie Oost-NL

Dé actiedag tegen digitale criminaliteit

Wil jij meedoen aan de actiedag 'Echt niet vandaag' en bijdragen aan een veiligere digitale omgeving voor minder-digitaal vaardigen, maar weet je niet zo goed hoe? Laat je inspireren door de acties op de ideeënkaart voor deze doelgroep.

2-4-2025: Actiedag tegen digitale criminaliteit Oost-NL

De urgentie is hoog! Dagelijks worden mensen slachtoffer van digitale criminaliteit. In 2023 overkwam het 2,3 miljoen Nederlanders, dat zijn 6.400 slachtoffers per dag (CBS)! Dit móét stoppen. Daarom is er op 2-4-2025 in Oost-NL een regionale actiedag tegen digitale criminaliteit. Sluit je aan via de website en doe mee!

www.echtnietvandaag.nl

Organiseer een actie en doe mee!

We roepen iedereen (bedrijven, (semi-)overheid, scholen, verenigingen en inwoners) op om een activiteit te organiseren tijdens de actiedag, die mensen bewuster of weerbaarder maakt. Alles kan en mag! Houd een bijeenkomst en gebruik de cyberbingo of deel flyers uit aan ouderen. Doe mee en meld je actie aan op de website.

Inspiratie nodig? Bekijk de ideeënkaart

Kun je wat hulp of inspiratie gebruiken voor een actie tijdens de actiedag? Partners van 'Echt niet vandaag' hebben verschillende ideeën en voorbeelden op een rij gezet op deze ideeënkaart. Gratis acties die het bewustzijn vergroten en minder-digitaal vaardigen weerbaarder maken tegen digitale criminaliteit. Welke actie zet jij in?!

Belangrijke tip!

Kijk vooral waar minder-digitaal vaardigen al samen komen en sluit op bestaande initiatieven aan. Denk aan buurthuizen, bibliotheken, ouderenwerk, ouderenmiddagen vanuit de kerk. Zoek contact met de organiserende partij. Vaak staan ze ervoor open om samen in actie te komen, dit scheelt een hoop organisatiewerk.

Meld je actie aan op www.echtnietvandaag.nl en laat zien dat je meedoet! Samen maken we een vuist tegen digitale criminaliteit.



#Echtnietvandaag

1

Cyberbingo

- 60 minuten
- Spelvorm die plezier combineert met leren

Een educatieve versie van bingo waarin deelnemers vragen beantwoorden over digitale veiligheid op hun kaarten te vullen. Wie heeft als eerste bingo?!

Download uit de toolkit:

<https://www.echtnietvandaag.nl>

Interactieve film 'Echt of Nep'

Ouderen

- 90 minuten incl. nabespreking
- Door wie? Spel-/ filmbegeleider

De interactieve film 'Echt of Nep' helpt deelnemers op een boeiende manier situaties van online oplichting, desinformatie en andere vormen van cybercriminaliteit te herkennen en begrijpen. De film is een initiatief van de Veiligheidsalliantie Rotterdam (VAR) en CCV. De film bestaat uit vijf korte filmpjes over verschillende vormen van digitale criminaliteit (hulpvraagfraude/WhatsApp fraude, helpdeskfraude, phishing/smishing, spoofing en datingfraude). De film bevat keuzemogelijkheden, waarbij de film wordt stopgezet, waarnaar er aan de kijkers gevraagd wordt wat zij in deze situatie zouden doen. De film gaat dan verder met de keuze die gemaakt is. Op deze manier krijgen senioren meer kennis over veilig internetgebruik.

Lees meer: <https://hetccv.nl/themas/cyberveiligheid/cybercrime/database-lokale-cyberprojecten/interactieve-training-cyberweerbaarheid-senioren/>

Vraag de film aan via:

Tom Weijers: tom.weijers@hetccv.nl (06) 31983959

Quiz & Koffie: Test je Cyberkennis

- 30 minuten
- Informeel en interactief

Een quiz met vragen over online veiligheid. Deelnemers beantwoorden vragen in teams over phishing, sterke wachtwoorden en veilig online shoppen.

Download uit de toolkit:

<https://www.echtnietvandaag.nl>

Wachtwoordgesprek

- vanaf 10 minuten
- Informeel en interactief

Ga samen met een groep of een-op-een in gesprek over het beveiligen van je account met veilige wachtwoorden. Let op: het is belangrijk dat dit gesprek voor deelnemers op een veilige manier verloopt. Vraag je af: hoe controleren de deelnemers hun eigen wachtwoord, zonder dat anderen dit wachtwoord zien/horen? Zorg bijvoorbeeld voor een oefening met oefenwachtwoorden, waarna de deelnemers thuis met een naslagwerk aan de slag kunnen gaan met echte wachtwoorden.

Tips voor goede wachtwoorden?

<https://veiliginternetten.nl/wachtwoorden>

Bordspel: Weerbaar op het web

- 60 - 120 minuten
- fysiek spelen met begeleiders

Het spel bestaat uit speelkaarten en een aantal spelborden waarmee een mailbox wordt nagebootst. Aan de hand van het spel leren spelers hoe ze, aan de hand van een checklist, kunnen bepalen of een e-mail, website, link of bijlage veilig is of niet. Deze checklist krijgen de deelnemers ook mee naar huis, zodat de lessen uit het spel, direct in de praktijk ingezet kunnen worden. Beschikbaar zolang de voorraad strekt.

Spel aanvragen? Mail naar:

info@echtnietvandaag.nl

Cyberveiligheid in begrijpelijke taal

Online presentatie voor ouderen

Ouderen

- 60 minuten
- Door:
Oscar Bulthuis
- Op 2-4-2025 van
10.00 – 11:00 uur en
van 14.30 – 15:30 uur

Korte online presentatie voor ouderen over het onderwerp cybercrime. Voor ouderen: verzamel een groepje of sluit aan bij een bestaande bijeenkomst georganiseerd door de kerk, de gemeente, ouderenwelzijn, taalhuis of de bibliotheek. Zorg voor koffie, thee en wat lekkers en kijk samen mee naar de interactieve live presentatie van Oscar Bulthuis. Praat hierna nog even met elkaar door.

Inhoud:

- Wat is cybercrime eigenlijk? Hoe groot is het probleem en waarom is het nu zo'n groot probleem geworden? Welke ontwikkelingen liggen daaraan ten grondslag?
- Wat kun je doen om je cyber-mindset te verbeteren?
- Cyberveiligheid: harde en de zachte kant.
- Cyberveiligheid: mens vs. techniek.
- Enkele concrete tips om direct mee aan de slag te gaan.

Een medewerker van Slachtofferhulp kan eventueel aansluiten om het gesprek hierover te voeren. Meer info <https://www.slachtofferhulp.nl/contact/>

Meekijken via Zoom:

<https://us02web.zoom.us/j/83328411957?pwd=BQCY7i3sj5mZhh8tnDnno1VlEc25Ee.1>

Cyberveiligheid in begrijpelijke taal

Online presentatie voor professionals

Professionals ouderenzorg

- 60 minuten
- Door: Oscar Bulthuis
- Op 2-4-2025 van 12.00 – 13:00 uur en van 13.30 – 14:30 uur

Hoe bereik en communiceer je met ouderen over cyberveiligheid? Korte online presentatie voor professionals in het werkveld over communiceren met ouderen over cyberveiligheid.

Inhoud:

- Hoe bereik je en communiceer je met mensen die 'niet digitaal zijn opgegroeid' en niet technisch onderlegd zijn.
- Wat werkt wel en wat werkt niet: best practices.
- Cyberveiligheid: mens vs. techniek.
- Enkele concrete tips om direct mee aan de slag te gaan.

Meekijken via Zoom:

<https://us02web.zoom.us/j/83969193982?pwd=U2LcRdrsTWXnBbSaKZ1cCjUxfkJUoK.1>

Toneelstuk op laten voeren door lokale toneelgroep

Maak inwoners bewuster van de gevaren van digitale criminaliteit met het toneelstuk 'Goed Volk!' Het toneelstuk is gebaseerd op waargebeurde ervaringen. Het verhaal maakt kijkers bewuster van de gevaren en vormen van digitale criminaliteit.

Vraag een lokale toneelvereniging om dit toneelstuk op te voeren op een centrale plek in de buurt. De scripts zijn beschikbaar en te downloaden op de website van 'Echt niet vandaag'.

Script inzien?

<https://www.echtnietvandaag.nl>

Bewaargids 'Bewust online'

Een gids met praktische tips, waardevolle adviezen en inzichten van deskundigen om veiliger en bewuster te zijn online. Handig voor iedereen die zijn of haar digitale vaardigheden wil versterken!

De gids werd oorspronkelijk gepubliceerd door de Libelle en Margriet. Uit onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) blijkt namelijk dat vrouwen in hogere leeftijdsgroepen vaak minder vaardig zijn in het gebruik van digitale middelen dan het gemiddelde. Terwijl zij juist een belangrijke en verbindende rol spelen tussen jongere en oudere generaties. Om hen te ondersteunen is de bewaargids 'Bewust Online' ontwikkeld.

Druk de gids af en leg deze op de centrale tafels in bijvoorbeeld buurthuizen of verzorgingshuizen, of verspreid de gids digitaal.

Link naar de gids:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2024/12/04/publicatie-gids-bewust-online>

Algemene tips

SeniorWeb

Alle senioren kunnen voor hulp, uitleg en informatie op digitaal gebied terecht bij SeniorWeb. Zij organiseren inloopspreekuren, individuele lessen, workshops en cursussen. Voor iedereen toegankelijk, betaalbaar en geschikt. Zowel voor beginnende als gevorderde gebruikers van smartphones, tablets en computers. Voorbeelden van lesonderwerpen zijn fotoboeken maken, internetbankieren, WhatsAppen of veilig internetten. Op de leslocaties worden deelnemers begeleid door vrijwilligers, zelf ook senioren. Seniorweb heeft meer dan 500 locaties in Nederland.

Tip: kijk of je met een SeniorWeb locatie bij jou in de buurt een actie op kunt zetten op 2 april. Bijvoorbeeld gericht op veilig internetten.

Kijk op: <https://www.seniorweb.nl/cursussen/computerles-in-de-buurt>

T 030 - 276 99 65

E leden@seniorweb.nl

Veilig Internetten

Tips, tricks en praktische stap voor stap uitleg over wat je kunt doen en laten om veilig te internetten.

Kijk op: <https://veiliginternetten.nl/>

Oefenen.nl

Via Oefenen.nl kunnen mensen in een oefenomgeving werken aan digitale vaardigheden, ook over online veiligheid.

Kijk op: <https://oefenen.nl/>

Steffie

Steffie is een virtueel persoon en legt moeilijke dingen op een makkelijke manier uit. Bijvoorbeeld vrienden maken, DigiD, geldzaken en huisarts- of ziekenhuisbezoek. Onderwerpen die aan bod komen zijn; gezondheid, wonen, reizen, ondersteuning, oefenen op het web, computer en mobiel, vrije tijd en geld. Zo wordt de wereld weer iets eenvoudiger! Steffie zet zich iedere dag in om mensen te helpen in een wereld die steeds ingewikkelder wordt.

Kijk op: <https://www.steffie.nl/>

Module 4 van Unlock. Digitale weerbaarheid

Unlock. Digitale Weerbaarheid is een landelijk initiatief en platform met onder andere cursussen om mensen digitaal weerbaarder te maken. In module 4 van de cursus gaat het over wat je online allemaal tegenkomt. En of dat 'Echt of Nep' is. Doe de cursus en maak jezelf weerbaarder.

Kijk op: [Module 4: Dat is echt nep!](#)

Slachtoffer geworden?

Kijk wat slachtofferhulp voor jou kan doen:

<https://www.slachtofferhulp.nl/gebeurtenissen/fraude/>